

## RUH NEDİR? (1)

Yüce Allah, ruhun, kendisinin “emir âlemi”nden olduğunu ve insan-lara bu konuda çok az bilgi verildiği bildirdiğine göre (İsrâ: 50/85) ruhun mâhiyetini bilemeyiz. Ancak şu kadarını söyleyebiliriz ki ruh, canlılara hayat veren özdür, varlıkların temelidir, Allah’a en yakın yaratıktır. İlk yaratılan varlık, ruhtur. Yaratılmış olduğu için başlangıcı vardır, fakat sonu yoktur, yani ölümsüzdür. Ebedî kalmak için yaratılmıştır. Çeşitli varlıklarda şekle girip görünür. Eşyâdan insana doğru evrimleşir. **Belli bir süre maddî varlıklarda kalır, fakat onlardan ayrıldıktan sonra onlar gibi yok olmaz, varlığını sürdürür.**

Rûh basit (yalın) bir cevherdir. “O!” emriyle yaratılmıştır. Suyun, ağacın zerrelere geçtiği gibi bedene geçip ona hayât veren, havâ gibi latîf bir varlıktır. Kâinatın özü olan ruh, şekilleri, cisimleri vücuda getirir. Esasında kendisi, yani soyut ruh olarak şekilsizdir, fakat sonlu varlıklarda görünerek şekle girer. Tüm canlılarda görünen, maddelere canlılık veren, bitkileri yeşerten, canlıları üreten ruhtur. Kendisi görünmez, eserleri görünür. Ruhu inkâr etmek mümkün değildir. Ruha inanmayanlar bile “ruhsuz, taş gibi” sözünü kullanırlar. Bu sözleriyle ruhun varlığını kabul etmiş olurlar.

Rabbin emir âleminden olup kâinatın özünü oluşturan ruh, nasıl çeşitli varlıkları meydana getirdikten, çeşitli varlıklarda göründükten sonra Rabb’ine döndüğünü, Secde suresinin 5. âyetinden okuyalım: *“Allah, emri (yani yaratmanın temeli olan ruhu) gökten yere düzenler. Sonra sizin saydığınız (yıllar)dan bin yıl kadar süren bir günde O’na çıkar. (Yaratma adım adım gelişerek inkişâfa eder, hayat çeşitli varlıklarda görünür, ruh olgunlaşır, sonunda insanlara göre binlerce, milyonlarca yıl sayılan ama Allah’a göre gün tabiriyle ifade edilen bir andan ibaret olan bir günde Allah’a yükselir.)”*

Her şeyde bir şuur olmakla beraber görünen âlemde insanlar dışındaki canlılar, şuurlu olduklarını idrak edecek bir sistemden yoksun oldukları için kendileri, bu şuurlarının farkında olamazlar. Fakat her şey, her zerre, Allah’ın koyduğu şuur ve dinamizm ile O’nun buyruğu doğrultusunda görevini yapmaktadır:

*“Yedi gök, arz ve bunların içinde bulunanlar, O’nu tesbîh ederler. O’nu tesbîh etmeyen hiçbir şey yoktur, ama siz onların tesbîhlerini anlamazsınız...”* (İsra, 50/44)

***(devamı yarın..)***